

Virpi M Korhonen

6.11.2019

VN/6889/2019
VN/6889/2019-OM-8

Valtiovarainministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnasta

Julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnalla on säädetty julkisen hallinnon tiedonhallintalaissa melko runsaasti sisällöltään vaativia ohjaavia, hallinnollisia ja valvonnallisia tehtäviä. Olennaista onkin varmistaa ehdotetun määräaikaisen lautakunnan kyvyt ja mahdollisuudet selviytyä tehtävistään. Tästä näkökulmasta erityisen merkityksellisiä seikkoja ovat resursoinnin riittävyys, asiantuntemuksen riittävä laaja-alaisuus sekä osaamisen jatkumo määräaikaisessa rakenteessa.

Asetusluonnoksen 2 §:n mukaan lautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä on oltava tieteellisessä toiminnassa tai käytännössä osoitettu perehtyneisyys vähintään yhteen tiedonhallintalain 10 §:n 2 momentissa mainittuun asiantuntemusta edellyttävään alueeseen. Oikeusministeriö katsoo, että kokoonpanossa tulisi huomioida eri asiantuntemusalojen edustuksen lisäksi edustus eri hallinnonaloilta, sillä tiedonhallintalautakunnan on tärkeää osata tunnistaa ja huomioida sen arvioitavana oleviin kysymyksiin liittyvät eri hallinnonalojen erityispiiret ja -tarpeet. Lisäksi kokoonpanossa olisi perusteltua huomioida tiedon elinkaariajattelun mukaisesti myös Kansallisarkiston edustus. Asetuksen muistiosta ei käy ilmi millä tavalla lautakunnan ja asiantuntijaryhmien jäsenet käytännössä nimettäisiin. Nimeämismenettelyssä on perusteltua huomioida myös nimeävien organisaatioiden vaikutusmahdollisuudet. Sihteereille on asetuseruonnoksen mukaan lautakunnan työssä merkittävä rooli. Tämän vuoksi myös sihteeristön riittävä osaaminen ja perehtyneisyys ovat olennaisia lautakunnan työn onnistumisen näkökulmasta.

Asetuksen aloittaminen soveltamisalasäännöksellä vaikuttaa tarpeettomalta, kun asetuksen soveltamisala ja sisältö käyvät ilmi sen nimestä. Soveltamisalasäännös olisi tarpeen lähinnä silloin, jos asetuksen soveltamisalaa jollakin tavalla rajattaisiin esimerkiksi nimikkeestä pääteltävissä olevasta poiketen (ks. Lainkirjoittajan opas jakso 18.2).

Ehdotetun 2 momentin 3 kohdan perustelu jää epäselväksi. Tiedonhallintalain 10 §:n 5 momentin mukaan lautakunnan asettamiin väliaikaisiin jaostoihin voi kuulua tiedonhallintayksikköjen asiantuntijoita. Perustelumustion mukaan ”Koska lautakunnan jäsenen on oltava kelpoinen lautakunnan jaostoon, hänellä on oltava palvelussuhde laissa tarkoitettuun tiedonhallintayksikköön tai siinä toimivaan viranomaiseen. Siten lautakunnan jäseneksi voidaan nimittää henkilö, joka on kelpoinen lautakunnan väliaikaiseen jaostoon. Jaostoissa voi olla myös muita kuin lautakunnan jäseniä.” Lautakunnan jäsenillä on kuitenkin jo mainitun 3 momentin säännöksen perusteella oltava palvelussuhde tiedonhallintalain 4 §:n 1 momentissa

tarkoitettuun tiedonhallintayksikköön tai siinä toimivaan viranomaiseen. Väliaikaiseen jaostoon ei ole säädetty tai ehdotettu säädettäväksi erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Perustelu vaatii selvennystä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläesplanadi 10
00023 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 67730
Internat. +358 9 160 67730

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi

Virpi M Korhonen

6.11.2019

VN/6889/2019
VN/6889/2019-OM-8

Muistion lopussa olevan laintarkastusta koskevan virkkeen osalta oikeusministeriö huomauttaa, että oikeusministeriön organisaation uudistuttua lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikön sijaan tulisi viitata oikeusministeriön lainsäädännön kehittäminen ja laintarkastus –yksikköön.

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Virpi Korhonen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläesplanadi 10
00023 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 67730
Internat. +358 9 160 67730

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi